

NEN 3569 en het Bouwbesluit 2012

Het Bouwbesluit is leidend in Nederland als het gaat om het (ver)bouwen van gebouwen of bouwwerken. Eén van de belangrijke doelen van het Bouwbesluit is het zorgdragen voor een veilig gebouw. Om deze veiligheid te kunnen waarborgen wordt verwezen naar NEN- EN 1990 (Eurocode 0).

Bouw- en Woningtoezicht controleert op basis van de Woningwet en daarmee het Bouwbesluit 2012 de naleving van de minimale veiligheid- en bruikbaarheidseisen. Via de Eurocodes worden deze bepaald aan de hand van een betrouwbaarheidsanalyse.

De Eurocode 0 "Grondslagen" omschrijft in paragraaf 2.2 de regeling van de betrouwbaarheid. Hierin is omschreven aan welke betrouwbaarheidsniveaus bij constructies moet worden voldaan. Bij de keuze van deze niveaus moet volgens deze Eurocode ook rekening worden gehouden met de mogelijke gevolgen van bezwijken in termen van levensgevaar, letsel en eventuele economische verliezen. Met andere woorden: omdat de Eurocode NEN-EN 1990 door het Bouwbesluit 2012 is aangewezen, is ook het voldoen aan het betrouwbaarheidsniveau voor letsel een wettelijke verplichting geworden.

Voor diverse materialen, zoals bijvoorbeeld beton, staal en hout, zijn er materiaalgebonden Eurocodes. Voor materialen waarvoor (nog) geen Eurocode bestaat, zoals voor vlakglas, geldt de NEN- EN 1990 "Grondslagen van het Technisch Ontwerp". Bij alle materialen is de NEN-EN 1991 "Belastingen" van toepassing.

Doordat er nog geen Eurocode voor glas is, is in Nederland NEN 2608 van toepassing indien de constructie is vervaardigd van glas. Deze "glasnorm" is opgehangen aan NEN- EN 1990; dat wil zeggen dat de veiligheidsfilosofie om te komen tot een veilig gebouw of bouwwerk wordt gevolgd. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat er altijd moet worden gekeken naar de hoeveelheid te verwachten schade in relatie tot de kans op letsel. Glas kan immers breken en glasscherven zijn scherp, waardoor men zich kan verwonden.

Een constructie, of een onderdeel hiervan, dient dus (letsel)veilig te zijn. Dit noemen we ook wel "betrouwbaar". Om aan te kunnen tonen of een constructie van glas betrouwbaar genoeg is, geeft NEN 2608 een handvat. Bijlage D van deze norm, welke normatief is, laat zien hoe een risicoanalyse gemaakt kan worden.

Met de NEN 3569- Risicobeperking van lichamelijk letsel door brekend en vallend glas-Eisen, kan men deze betrouwbaarheids-toets overslaan bij niet openbare gebouwen. Met het toepassen van NEN 3569 wordt op eenduidige wijze aangetoond dat wordt voldaan aan de betrouwbaarheid. Bij openbare gebouwen moet de betrouwbaarheidstoets wel altijd gemaakt worden. Er moet dan worden aangetoond dat de RL (Risico op Letsel) kleiner of gelijk is aan 25 (zie ook NEN 2608). Bij een hogere uitkomst kan het dus bijvoorbeeld betekenen dat letselbeperkende beglazing moet worden toegepast op plaatsen die buiten het toepassingsgebied van de NEN 3569 vallen. Denk bijvoorbeeld aan glas boven de 85 cm geplaatst en grenzend aan een schoolplein. Volgens NEN 3569 zou hier strikt genomen geen veiligheidsglas nodig zijn, maar volgens de risico-analyse zou dat wel het geval kunnen zijn.

Maar ook vanuit een andere invalshoek is toepassing van de NEN 3569 gewenst. Bij het niet naleven van de NEN 3569 kan aansprakelijkheid voor de gebouweigenaar worden gevestigd met een beroep op:

- overtreding van de zorgplicht zoals omschreven in artikel 1a van de Woningwet
- overtreding van artikel 6: 174 Burgerlijk Wetboek (risico-aansprakelijkheid gebouweigenaar)
- overtreding artikel 7:204 Burgerlijk Wetboek (gebrekenregeling in geval van verhuur)

Vanzelfsprekend laat het Bouwbesluit op basis van het gelijkwaardigheidsbeginsel ruimte om ook op andere manieren dan in een norm omschreven, aan te tonen dat wordt voldaan aan de eisen. Voor de eisen die in de Eurocode zijn gesteld aan letselveiligheid is NEN 3569 voor glastoepassingen wel het meest praktische instrument.

Aan deze toelichting kunnen geen rechten worden ontleend. Partijen aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor zowel directe als indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van deze toelichting.

© Kenniscentrum Glas: maart 2016